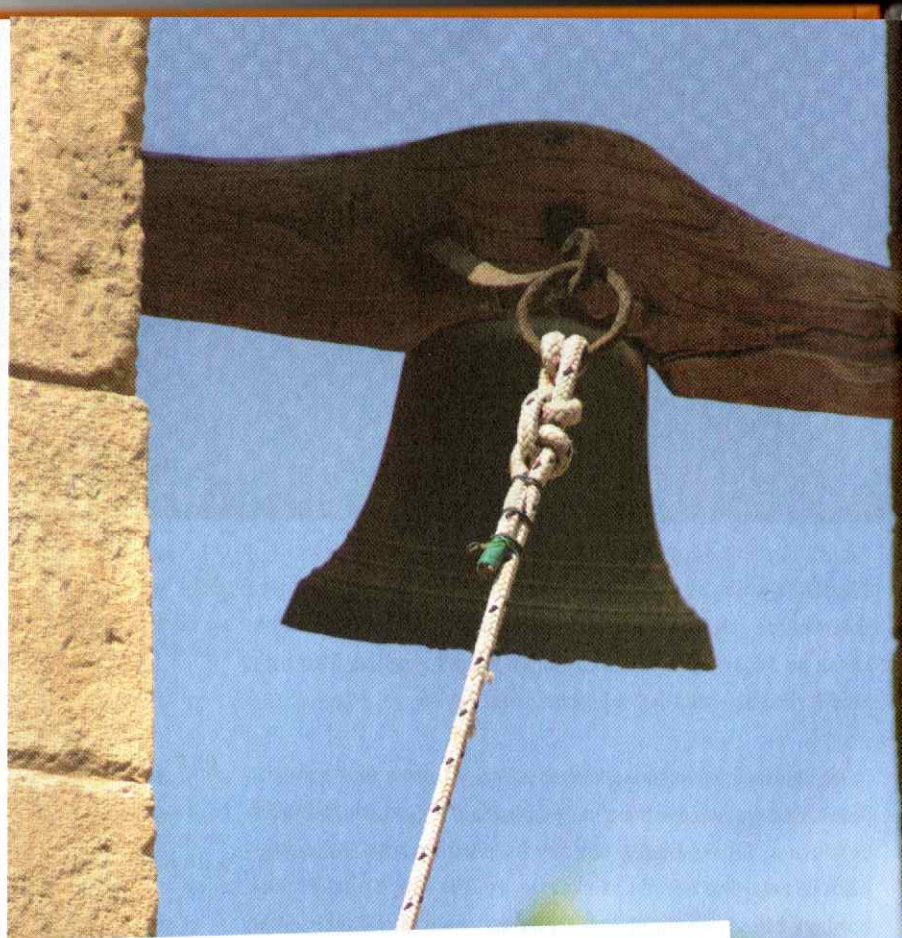

3

DRAHÁ NAŠA ZEM, VARI LEN NIE SI CHORÁ? Prečo na svete niečo škripe

Všetci by sa potešili, keby na svete zavládol raj. Ale nech už to politici, filozofi a vychovávatelia skúšajú, ako chcú – nie je také jednoduché dosiahnuť, aby ľudia konali ľudsky, aby nik nehľadoval a aby neexistovali choroby, ba ani smrť.

→ 66

Bolo v Božom pláne ľudské utrpenie a smrť?

3.1

Tichomorský raj

Filozof Jean-Jacques Rousseau považoval človeka za bytosť, ktorá je od prírody dobrá a ktorú pokazila až civilizácia a kresťanstvo. Tvrdil, že kdesi v divočine Ameriky alebo v Tichomorí musia existovať „ušľachtilí divosi“, ktorí žijú ako v raji, lebo ich nikto nenahovoril na hriech.

Ako si to Rousseau predstavoval?

- „Ušľachtilí divosi“ žijú v dokonalej harmónii s prírodou;
- nepotrebujú peniaze;
- sú mierumilovní a nevinní ako deti;
- nevedia žiť inak, len vo vzájomnej láske;
- nevedia, čo je hriech a zločin;
- nepoznajú lož;
- nepotrebujú nikoho, kto by ich ovládal alebo súdil;
- sú zdraví ako rybičky;
- chodia nahí a žijú neviazaný sexuálny život.

Vyššie sto rokov po Rousseauovi sníval podobný sen o Tichomorí aj Paul Gauguin: „Konečne slobodný, bez starostí o peniaze, tam budem milovať, spievať a umierať,“ napísal Gauguin v roku 1890 v liste svojej žene Mette. Tento maliar sa skutočne vydal do Tichomoria a o svojej ceste rojčil parížskym priateľom: V „džungli uprostred ostrova“ vraj naozaj objavil nevinných „ušľachtilých divochov“. Údajne nepoznali peniaze ani starosti a ich život tvoril len spev, tanec a voľná láska.

„Šťastie nie je v nás a nie je ani mimo nás. Šťastie spočíva jedine v Bohu. A pokiaľ sa nám podarilo nájsť Boha, potom je šťastie všade.“

BLAISE PASCAL

” Človeka robí svätým len ten, kto ho stvoril.

SV. AUGUSTÍN

Pravda však vyzerala úplne inak a Gauguina hlboko sklamala. Banány mu nerástli samy od seba v ústach. Nevedel loviť ryby ani poľovať, takže žil z drahých dovážaných konzerv. Aj „ušlachtilí divosí“ trpeli nespočetnými chorobami, zvädzali tvrdý boj o svoju existenciu a dodržiavali prísnu morálku. Odopreli mu krásne nahé dievčatá, ktoré chcel Gauguin, chorý na syfilis, maľovať. Musel sa uspokojiť s neviestkou Titi. A, samozrejme, zaplatiť.

Takže si to zhrňme:

- ☛ Ani Jean-Jacques Rousseau,
- ☛ ani Paul Gauguin,
- ☛ ani nikto iný...

...nikdy nenašiel „ľudí dobrých od prírody“. Výnimkou nebol ani sám Rousseau. Filozof, ktorý sám seba považoval za najväčšieho vychovávateľa ľudstva, nikdy žiadne dieťa nevychoval. Mal ich síce päť, no všetky do jedného zanesol po narodení do ústavu pre opustené deti.

3.2

„Nerobím to, čo chcem, ale robím to, čo nenávidím.“

Je ohromne ľahké ohovárať Rousseaua alebo Gauguina, ktorí boli istým spôsobom veľkí ľudia. Radšej by sme sa však mali biť do svojej hrude a kameň úrazu hľadať vo vlastnom živote. V každom z nás čosi škripe. Jedni si to všimnú skôr, iní neskôr. Často sami sebe nadávame:

„Do kelu! Tak dobre som to chcel urobiť. A pritom som urobil presný opak. Ja idiot!“

→ Rim 7, 15 – 25

Len si to predstav: Dokonca aj sám svätý Pavol mal podobnú skúsenosť. Prečítaj si ešte raz úryvok z jeho listu – je to šupa!

3.3

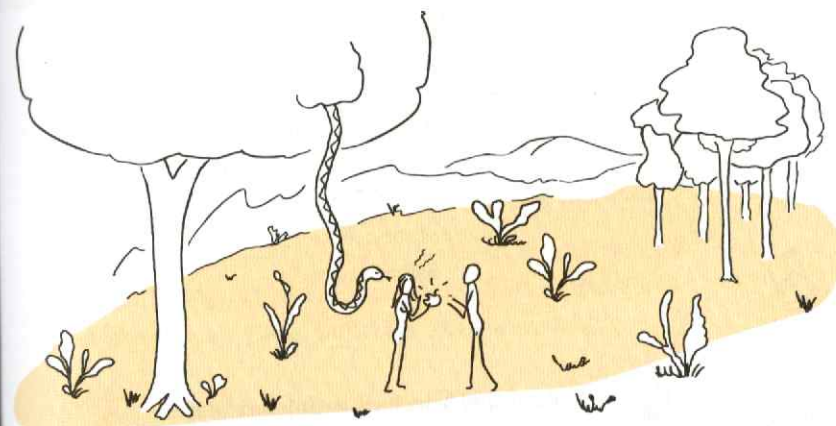
Vari sa to nikdy neskončí?

Keď sa hovorí o podobných skúsenostiach, odvoláva sa viera na „dedičný hriech“ alebo lepšie povedané „prvý hriech“ – a na jeho následky:

- ☛ Všetci chceme dobro.
- ☛ Akoby sme však cítili nôž na krku.
- ☛ Akoby nám niekto prikazoval urobiť presný opak.
- ☛ Dookola a dookola.
- ☛ Nepomáha ani výchova, ani dohováranie, ani psychológia.

→ 69
Sme dedičným hriechom odsúdení hrešiť?

Vo svete niečo škripe: Už nežijeme v raji.

Aj Biblia hovorí o raji – o stratenom raji a o raji, do ktorého nás Boh túži znovu priviesť – o nebi. Biblia vysvetľuje dedičný hriech (a tým aj odchod z raja) príbehom o páde Adama a Evy.

→ Gn 2, 7 – 17; Gn 3

→ 68

*A čo dedičný hriech?**Čo máme my spoločné s hriechom Adama a Evy?*

Hriech je v skutočnosti vina, za ktorú nesieme osobnú zodpovednosť. Slovo „dedičný hriech“ preto neznamená osobný hriech, ale nešťastný stav ľudstva, do ktorého sa jedinec rodí ešte predtým, ako môže sám zo slobodného rozhodnutia hrešiť. V prípade dedičného hriechu, ako hovorí Benedikt XVI., musíme pochopiť, (...)

(...) že my všetci nesieme v sebe kvapku jedu zmýšľania, ktoré nám približujú obrazy z *Knihy Genézis*. (...) Človek nedôveruje Bohu. Zvedený slovami hada začína mať podozrenie, že (...) Boh by mohol byť naším konkurentom, ktorý chce obmedzovať našu slobodu, a že ľuďmi v plnom zmysle slova sa staneme až vtedy, keď Boha zosadíme. (...) Človek nechce prijať svoju existenciu a plnosť života od Boha. (...) A tak namiesto počúvania pravdy dôveruje lži a vrhá tým vlastný život do prázdnoty, do smrti.

BENEDIKT XVI.

→ 70

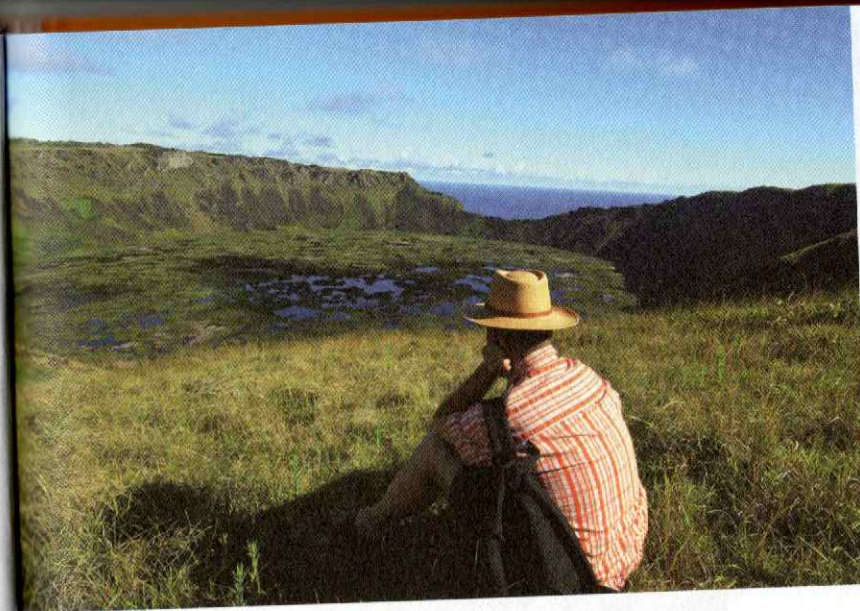
Ako nás Boh môže vyslobodiť z moci zla?

3.4

Keď dedičný hriech vysvetľuje inžinier

Viedenský kardinál Schönborn raz počas katechézy hovoril o tom, ako mu istý inžinier jasne vysvetlil, o čo pri dedičnom alebo prvom hriechu ide. Povedal:

„Istý inžinier (a je to dobrý inžinier) mi raz povedal tú najkrajšiu definíciu dedičného hriechu, akú som dosiaľ počul. Alebo lepšie povedané, tú najpresnejšiu a najjednoduchšiu. Zo svojej skúsenosti technika vie, že ku každému prístroju potrebujeme návod na použitie. Keď sa neriadime návodom na použitie, nemôžeme obviňovať konštruktéra, že prístroj nefunguje. Tento inžinier mi povedal, že dedičný hriech alebo presnejšie poveda-

né prvý hriech našich prarodičov, bol odmietnutím návodu na použitie. Boh nám dal ľudskú podobu, sme jeho stvorenia a v našej stvorenej podstate je istým spôsobom vpísaný aj správny návod na použitie – Boh nám ho pribalil. Ak sa podľa neho nesprávame, nemôžeme obviňovať Boha, že náš život nefunguje. Dedičným hriechom je odmietanie skutočnosti, že sme boli stvorení. Je ním túžba byť ako Boh, ale bez Boha; túžba neprijímať jeho dary, ale všetko tvoriť sám. „Budete ako Boh.“

3.5

Kľúč od raja

Prosím vás, ako sa dostanem do raja?

Nie cez Rousseaua, ktorý si ten svoj vymyslel, ani cez Gauguina, ktorý si ho namaľoval.

Len cez Ježiša Krista, ktorý znovu otvoril zavreté brány raja a znovu nadviazal spojenie s Bohom.

A začalo sa to tým, že žil tak, akoby na svete nikdy nič nezaškrípalo...

Stratili sme raj, ale dostali sme nebo, preto je zisk väčší ako strata.

SV. JÁN ZLATOÚSTY

